

.... O liefde, liefde!.... Je over kunnen geven, met heel je innerlijk, al dat donkere, volle, woest opstandige soms, aan een ander mensch, een geliefd wezen! Een ander, die bijna jezelf zou zijn, zóó innig verbonden....

Och, wat had hij voor dat eigenlijkste, die diepste behoefte, aan zijn kameraden, aan zijn vrienden en vriendinnen zelfs? Een enkele — oude Does, Melchior Spin, die zooveel van hem wisten — ja, die gaven hem wel vaak nog iets goeds, iets waardevols.... Maar al die anderen, hoe dicht ze ook bij hem schenen te staan.... Wat hadden zelfs de eenige van „thuis” nog overgeblevenen, Lot en Willemien, hem nog te zeggen? Dat zusters je zoozeer tot vreemden kunnen worden! Neen, niemand dan Liesje was er....

En weer óp schokte Huibs lange gestalte, loopende in den wind, terwijl zijn stemming steeg. Liesje! Zijn kind! Hij zág haar voor zich. Het trillend ranke van haar verschijning. Donker, bijna als haar moeder zóó donker was ze geworden, — o maar, goddank, veel sterker! Haar warm-levende tegenwoordigheid, zoo beweeglijk altijd, haar vertrouwen uitstralende blik, haar zachte glimlach van verstandhouding — zijn groote troost, zijn bestendige opwekking, zijn vreugde telkens weer. Hoe noodlottig dan ook de generaties verschillen mochten, elkander nooit geheel-en-al begrijpende, naar 't scheen. Nu ja, begrijpen, het deed er ten slotte niet zoo heel veel toe, leek niet het voornaamste tenminste.... Het zien leven en opgroeien en zich ontwikkelen. Als een bloem. Een oogenlust en een hartsverteedering. O, dat onzegbaar ontroerend geluid van haar hooge en klankvolle stemmetje! Nog maar kort zou hij het hooren, helaas. Dan ging ook dat hem afgenomen worden. Niet door ziekte en dood — god zij dank. O, integendeel. Door het leven zelf, door de drang, de liefde. Sprak immers van zelf, dat een kind als zij — dat zoo mooi was, zoo warm, zoo aanhankelijk.... God! Mochten háár verwachtingen ten minste bevredigd worden, haar aandoenlijk-bescheiden verwachtingen — mocht in háár hem iets worden vergoed....

Patsj! Attentie, parbleu! Daar was hij tóch bijna afgevlogen, die bespottelijke hoed. Stom ook, dat groot, slappe ding vandaag op te zetten.

Haastig schreed Huib den Dam over — keek rond — den Dam, die de Dam niet meer was, al sinds lang niet meer, vormloos en verknoeid, een verwaarloosd gat in de stad. Zou er nog ooit iets van te maken zijn? Met het blind barbarendom van tegenwoordig....? Dát toch ook nog eens ter hand nemen....?

't Gonsde en raasde van mannestemmen in 't kokerdiepe, rook-donkere koffiehuis, waar, links aan den muur, om een tafeltje gezeten, Jan Mantringa en de anderen op hun ouderen strijdmakker, en natuurlijken